

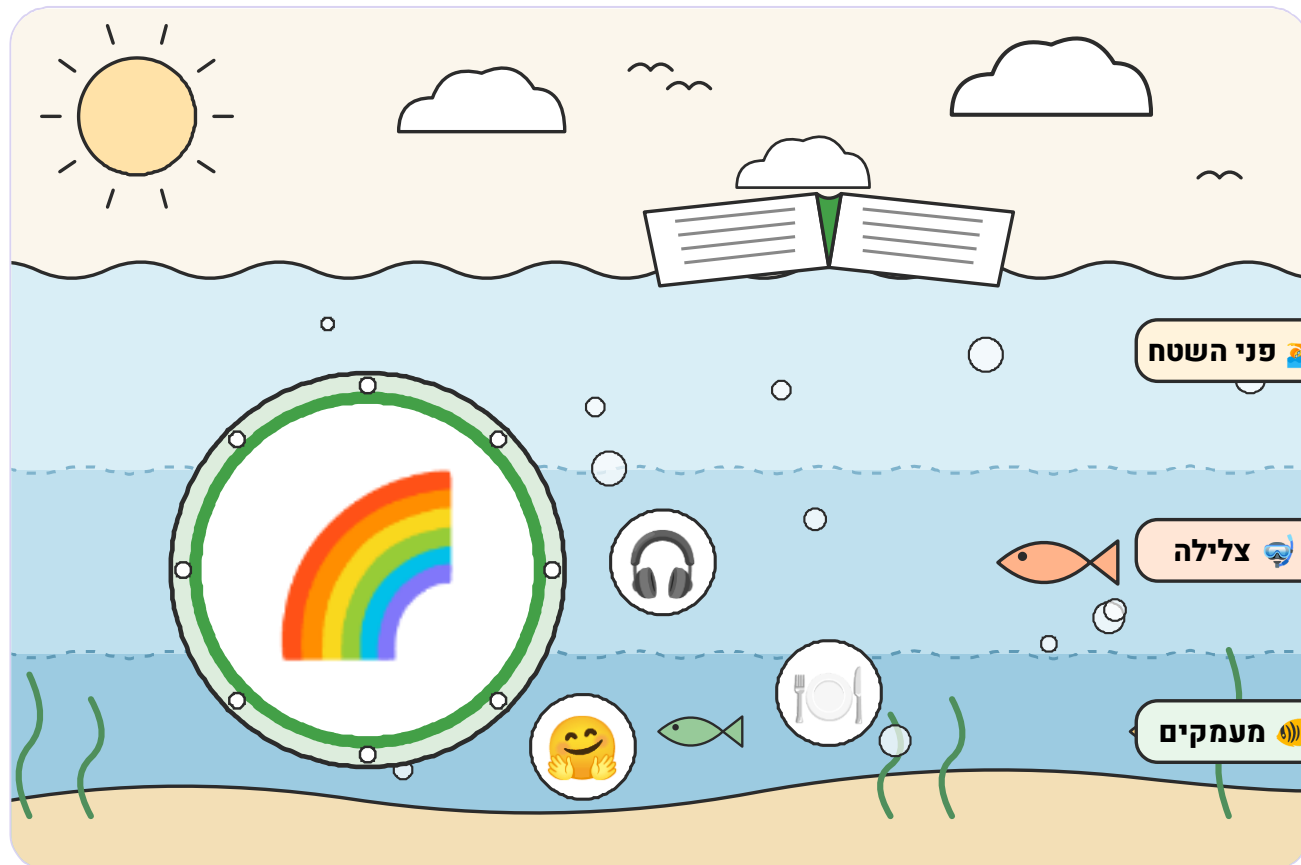

חוברת תלמיד · קריאה והבנה · חט"ב (לכיתות ז'-ט')

קבלת השונה והאחר

חיים יחד למרות ההבדלים – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 6 הטקסט: אozניה אחת
- 7 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 8 חלק ב' – צלילה
- 9 חלק ג' – מעמקים
- 11 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 12 מפתח תשובות למורה

כלים לקריאה

- 2 דף האסטרטגיות
- 3 מפת הצלילה
- 4 סימניות לגזירה
- 5 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

חט"ב

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מסכמים במשפט

מה הרעיון המרכזי – במילים שלי?

מגיבים

מסכים/ה? לא מסכים/ה? למה?

מחברים לחיים

איפה פגשתי משהו דומה? מה אקח איתי?

בזמן הטקסט

מסמנים בעיפרון

מילה לא מוכרת – עיגול. משפט חשוב – קו.

עוצרים בתחנות

מה קרה עד עכשיו? מה אני מנחש/ת שיקרה?

מחפשים קשרים

סיבה ותוצאה, לפני ואחרי, טענה ונימוק.

לפני הטקסט

מציצים בכותרת ובתמונה

על מה הטקסט? מה כבר ידוע לי על הנושא?

קובעים מטרה

למה אני קורא/ת? למידע, להנאה, כדי לגבש דעה?

מזהים סוג טקסט

סיפור? כתבה? טור אישי? כל סוג נקרא אחרת.

מקרא סימונים בעיפרון

מתחבר אליי

מפתיע אותי

לא הבנתי

משפט חשוב

מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט ☐

קראתי את כל הטקסט עד הסוף ☐

סימנתי מילה שלא הבנתי ☐

קראתי שוב את מה שלא היה ברור ☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים
ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: סיפור מבוסס חילופי מבטים

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
מבטא	אופן דיבור שמגלה שהשפה אינה שפת האם של הדובר/ת	
סרגה	יצרה בגד בעזרת חוטים ומסרגות	
מבין	גורם לתחושת איננוחות	
בקע	יצא, נשמע פתאום	
מקצב	הקצב החוזר של המוזיקה	

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- מה דעתי – ולמה?
- מה הייתי עושה במקום הדמות?
- מה הטקסט מלמד על החיים?
- איך הייתי ממשיך/ה את הטקסט?

השאלה שלי: 🖋

קבלת השונה והאחר
חט"ב 🖋

צלילה

בין השורות

- למה זה קרה?
- מה הדמות מרגישה – בלי שנאמר?
- מה פירוש הביטוי?
- איך בנוי הטקסט?

השאלה שלי: 🖋

קבלת השונה והאחר
חט"ב 🖋

פני המים

כתוב בטקסט

- מי? מה? איפה? מתי?
- איזה פרט מוכיח?
- מה קרה קודם ומה אחר כך?
- איפה זה כתוב?

השאלה שלי: 🖋

קבלת השונה והאחר
חט"ב 🖋

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות.

מבטא	אופן דיבור שמגלה שהשפה אינה שפת האם של הדובר/ת
סרגה	יצרה בגד בעזרת חוטים ומסרגות
מביר	גורם לתחושת אי־נוחות
בקע	יצא, נשמע פתאום
מקצב	הקצב החוזר של המוזיקה
שם אוזניות בשנייה שהתיישבתי	סימן שאינו רוצה לדבר
השקט היה מביר	שניהם הרגישו לא בנוח
הבית נמצא איפה שמחכים לך	בית הוא מקום שבו מקבלים אותך

אוזניה אחת

לפני הקריאה

סוג הטקסט: סיפור מבוסס חילופי מבטים. האם פעם החלטתם מראש שאין לכם שום דבר משותף עם מישהו? מה גרם לכם לחשוב כך?

הניחוש שלי:

מילון קטן

מבטא

אופן דיבור שמגלה שהשפה אינה שפת האם של הדובר/ת

סרגה

יצרה בגד בעזרת חוטים ומסרגות

מבין

גורם לתחושת אינחוחות

בקע

יצא, נשמע פתאום

מקצב

הקצב החוזר של המוזיקה

הערות שלי

1 [דניאל] היא יושבה לידי באוטובוס לטיול השנתי כי לא נשאר מקום אחר. התלמידה החדשה, זו שמדברת עם מבטא ולובשת תמיד את אותו סוודר אפור. שמתי אוזניות והסתכלתי מהחלון. 'בטח אין לנו שום דבר משותף', חשבתי.

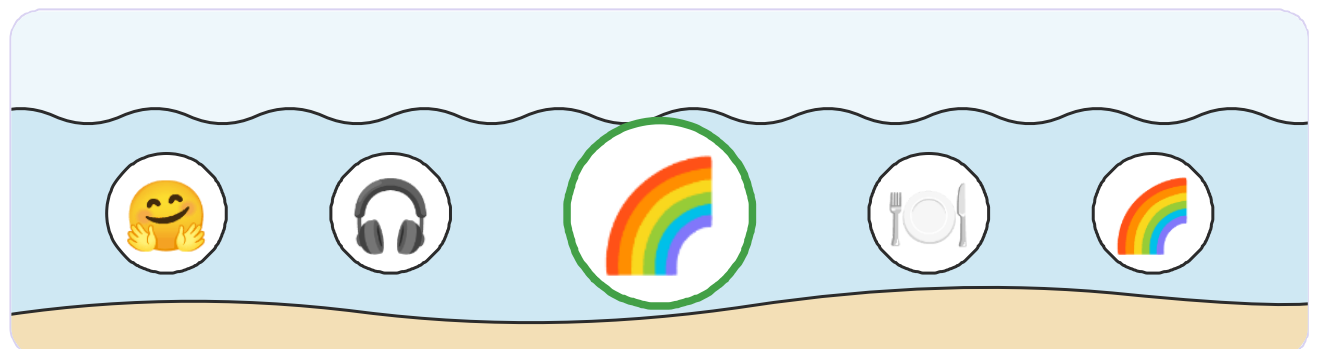
2 [מרים] הוא שם אוזניות בשנייה שהתיישבתי. הבנתי. גם בבית הספר הקודם שלי, בארץ אחרת, זה היה ככה בהתחלה. הסוודר האפור הוא של סבתא שלי. היא סרגה אותו לפני שעזבנו. כשאני לובשת אותו, היא קצת איתי.

3 [דניאל] אחרי שעה הסוללה שלי נגמרה. השקט היה מבין. ואז היא שלפה את האוזניות שלה והושיטה לי אחת. מהאוזניה בקע שיר בשפה שלא הכרתי – אבל המקצב... זה היה בדיוק המקצב של השיר שאני מתאמן עליו בתופים.

● **תחנת עצירה:** עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?

4 [מרים] הוא התחיל לתופף על הברק. בדיוק בקצב. צחקתי. הוא שאל מה המילים אומרות. הסברתי: 'הבית נמצא איפה שמחכים לך'. הוא שתק רגע ואמר: "יפה. גם אצלנו יש שיר כזה."

5 [דניאל] בדרך חזרה כבר ישבנו יחד בכוונה. אני עדיין לא יודע איך אומרים 'תופים' בשפה שלה. אבל אני יודע שטעיתי – היה לנו משהו משותף. פשוט לא שאלתי.

שאלות לפי עומק • חט"ב

אוזניה אחת

שם: _____

חלק א' - שחיה על פני השטח

נאחר בסיפור את העובדות: מ, מה ומתי.

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

למה מרים יושבה ליד דניאל?

א כי לא נשאר מקום אחר

ב כי הם חברים

ג כי המורה ביקשה

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

מה מסמל הסוודר האפור עבור מרים?

א את סבתא שלה

ב את בית הספר

ג אופנה

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

3

מה חיבר בין השניים?

א המקצב של השיר

ב הטיול

ג המורה

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	✓ נכון	✗ לא נכון
דניאל ומרים ישבו יחד בהתחלה כי היו חברים.	☐	☐
סבתא של מרים סרגה את הסוודר האפור.	☐	☐
הסוללה של מרים נגמרה אחרי שעה.	☐	☐
מרים הסבירה לדניאל מה אומרות מילות השיר.	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: סבתא סוללה מקצב מורה

1. הסוודר האפור הוא של _____ של מרים.

2. אחרי שעה ה_____ של דניאל נגמרה.

3. ה_____ של השיר היה כמו השיר שדניאל מתאמן עליו בתופים.

אוזניה אחת (המשך)

שם:

חלק ב' - צלילה

נצלול אל ההבדל בין מה שחשבו הדמויות לבין מה שהתברר.

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

6

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שבו דניאל מניח הנחה על מרים.
- סמנו בירוק את המשפטים שמסבירים מה הסוודר מסמל עבור מרים.
- סמנו בקו את המשפט שבו דניאל מודה בטעות שלו

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

7

מה דניאל חשב ומה היה באמת? (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

מה מה שהתברר	מה שדניאל הניח	הפריט
☐	☐	אין לנו שום דבר משותף
☐	☐	הסוודר הוא מתנה מסבתא
☐	☐	היא לובשת תמיד את אותו סוודר
☐	☐	השיר באותו מקצב של התופים

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

8

מתחו קו בין הביטוי לפירושו בסיפור

א. בית הוא מקום שבו מקבלים אותך

1. שם אוזניות בשנייה שהתיישבתי

ב. סימן שאינו רוצה לדבר

2. השקט היה מביך

ג. בחרו לשבת יחד, לא במקרה

3. הבית נמצא איפה שמחכים לך

ד. שניהם הרגישו לא בנוח

4. ישבנו יחד בכוונה

משמעות ביטוי

צלילה • בין השורות

9

בסיפור שני מספרים. איך זה משפיע על הקורא/ת?

- א. רואים את אותו רגע משני צדדים ומבינים את שניהם
- ב. זה מבלבל בלבד
- ג. זה מקצר את הסיפור

שאלות לפי עומק · חט"ב

אוזניה אחת (המשך)

מארגן גרפי

צלילה · בין השורות

10

השוו בין שני המספרים באותם רגעים

מה מרים חשבה/הרגישה	מה דניאל חשב/הרגיש	הרגע בסיפור

חלק ג' – מעמקים

נחשוב על ההנחות שלנו ועל מה שאפשר לשנות.

העברה למקרה חדש

המעמקים · מעבר לשורות

11

מה נועה יכולה לעשות כדי לבדוק את ההנחה שלה, כמו שדניאל למד?

מקרה לבחינה: עבודה בזוגות

נועה שובצה לעבודה בזוג עם יואב, שיושב תמיד לבד ומצייר במחברת. היא בטוחה שאין להם על מה לדבר.

כתיבה ונימוק

המעמקים · מעבר לשורות

12

כתבו פסקה נוספת מנקודת המבט של מרים – מה היא חושבת בדרך חזרה?

שאלות לפי עומק · חט"ב

אוזניה אחת (המשך)

כלי חוסן

המעמקים · מעבר לשורות

13

דמיינו שאתם דניאל רגע לפני ששם אוזניות. כתבו מה היה קורה לו עצר, שאל שאלה, נשם, דמיון את הצד של מרים והקשיב (עש"ן ד"ק).

שיח בכיתה

המעמקים · מעבר לשורות

14

מעגל שיח

- מתי הנחתם משהו על מישוהו – וגיליתם שטעיתם?
- מה מקל על חבר/ה חדש/ה להרגיש בבית?
- איזו שאלה יכולה לפתוח שיחה עם מישוהו שונה מכם?

ייצוג חזותי

המעמקים · מעבר לשורות

15

ציירו אוזניה אחת כגשר: בצד אחד מה שדניאל ראה, ובצד השני מה שמרים הרגישה.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת להסביר מה ההבדל בין הנחה לבין מה שהתברר.
			אני יודע/ת להסביר מה תורמים שני המספרים לסיפור.
			אני יודע/ת לזהות פרט שמשנה את התמונה על דמות.

קבלת השונה והאחר • חט"ב

כרטיס יציאה

שם:

כיתה:

תאריך:

1. משפט מהסיפור שהפתיע אותי:

2. שאלה שדניאל יכול היה לשאול כבר בהתחלה:

3. דבר משותף שגיליתי פעם עם מישהו שונה ממני:

כמה נהניתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

מה אני לוקח/ת איתי מהטקסט? כתבו או ציירו

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה – חט"ב. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	א. כי לא נשאר מקום אחר
2	א. את סבתא שלה
3	א. המקצב של השיר
4	1. לא נכון 2. נכון 3. לא נכון 4. נכון
6	„אבל אני יודע שטעיתי...”
7	אין לנו שום דבר משותף ← מה שדניאל הניח; הסוודר הוא מתנה מסבתא ← מה שהתברר; היא לובשת תמיד את אותו סוודר ← מה שדניאל הניח; השיר באותו מקצב של התופים ← מה שהתברר
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג
9	א. רואים את אותו רגע משני צדדים ומבינים את שניהם

יצרה: רוית ראש בן ישי

קוראים את העולם שלנו • קבלת השונה והאחר • חוברת תלמיד לחט"ב

